کد خبر: ۴۷۴۴۸۸
دوشنبه ۱۸ تیر ۱۴۰۳ ۱۰:۰۱

یادداشتی به قلم اعظم موسوی؛

دنیال خیال انگیز ادبیات برای کودکان خلاق

به بهانه روز ملی ادبیات کودک و نوجوان؛ به نام خدای خوب بچه‌های خوب، سخنم را با یادی از پیرمرد کودکی‌هایم آغاز می‌کنم.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، «اعظم موسوی» فعال حوزه ادبیات کودک و نوجوان در یادداشتی به عنوان « دنیال خیال انگیز ادبیات برای کودکان خلاق» به خبرگزاری گزارش خبر آورده است؛

به بهانه روز ملی ادبیات کودک و نوجوان

به نام خدای خوب بچه‌های خوب

سخنم را با یادی از پیرمرد کودکی‌هایم آغاز می‌کنم:

مهدی آذریزدی را مردم با مجموعه کتاب «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب می‌شناسند»؛ من هم.

کودک که بودم مجموعه کتاب «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» را خواندم، جلدهای ساده رنگی با صورتک‌های زیبایی که روی آن کشیده شده بود، عجیب در خاطرم ماند.

خواندن کتاب‌های آذریزدی آن قدر برایم شیرین است که اگر لذتی از دوران بچگی در خاطرم مانده باشد هم مربوط می‌شود به همین قصه‌های شیرینی که به زبان آذریزدی روایت ماندگاری شد و در خاطرم ماند تا بعدها همان‌ها را برای بچه‌های مردم و فرزند خودم قصه‌گویی کنم و حلاوتش را به کام پر از تکنولوژی و فضای مجازی و کتاب‌های الکترونیکی کودکان امروز هم بچشانم.

دیوارهای گاه گلی محله‌های قدیمی یزد هنوز هم صدای پای عابری را می‌شنوند که قصه‌های گلستان و ملستان و مثنوی معنوی و عطار را روایت کرد و توانست درست زمانی که خوراک فرهنگی مناسبی برای مطالعه کودکانمان وجود نداشت قصه‌هایی را رقم بزند که تا همیشه بر تارک تاریخ ادبیات کودک و نوجوان بدرخشد.

زندگی غریبانه بابای ادبیات کودک و نوجوان ایران در لابه‌لای سطور کتاب‌های درخشانش خودنمایی می‌کند و چقدر خوب که هنوز هم کتابخانه‌های بسیاری از خانه‌های ایرانیان به آثارش مزین است و اندیشه‌هامان هنوز در پی آموختن است از دل قصه‌های پیر یزدی.

پیرمرد قصه‌گوی کودکی من رفت تا یک دنیا قصه گفته و ناگفته را هم با خودش ببرد، تا کودکانمان حسرت نداشتنش را بکشند و قلم چشم انتظار سرانگشتان گرمش باشد.

آقای قصه‌های خوب رفت تا در قصه‌های خوب ماندگار شود و بچه‌های خوب زمزمه‌اش کنند.

روز ملی «ادبیات کودک و نوجوان» متعلق است به هجدهمین روز از تیر در تقویم ملی کشور عزیزمان ایران.

هر چند در نام‌گذاری این روز حرف‌ها و حدیث‌هایی هم هست و بعضی نام‌گذاری روز درگذشت مهدی آذریزدی که هر چه قصه خوب بود را برای بچه‌های خوب نوشت، شاید کج‌سلیقگی می‌دانند و معتقدند، می‌شد روز میلادش را با نام روز ادبیات کودک و نوجوان پیوند زد؛ اما فارغ از این آشوب‌ها، روز ادبیات کودک و نوجوان، فرصت مناسبی است برای آشتی دادن کودکان و نوجوانان و حتی خانواده‌هایشان با کتاب و کتاب‌خوانی که جای خالی آن در زندگی همگیمان در هر سن و سالی محسوس است.

این روز همچنین بهانه‌ای است تا بدانیم کودک و شناخت او، از جمله موضوعات مهمی است که اگر چه دیر اما به صورت جدی مورد توجه اندیشمندان تعلیم و تربیت قرار گرفته و دنیای کودک را جدای از سایر امور انسانی به تماشا و بررسی نشسته‌اند و از سر همین توجه است که در دنیا پیش‌تر و در ایران حداقل در سال‌های اخیر، ادبیات کودک به صورت رسمی و دانشگاهی، جایگاه یافته و مورد اقبال قرار گرفته است.

به سبب شناخت از همین دنیای به ظاهر ساده‌ی کودکی است که اندیشمندان و روانشناسان دریافته‌اند که پایه بسیاری از تفکرات، رفتارها، انتخاب‌ها و علاقه‌مندی‌ها در همین دوران کودکی نهاده و محکم می‌شود و آنچه کودک در ایام کودکی می‌آموزد تا سال‌ها و شاید همیشه در خاطرش می‌ماند و بر رفتارش اثر می‌گذارد و همین بس، تا در انتخاب کتب مناسب برای کودک در سنین ابتدایی یادگیری او دقت‌نظر ویژه شود و در روزی که نام ادبیات کودک و نوجوان گرفته، تلاش کرد تا کتاب و کتاب‌خوانی جایش را در بین کودک و نوجوان باز کند؛

با توجه به این نکته مهم که در دنیای بی‌سر و سامان نشر و سودجویی، برخی به بهانه چاپ کتاب کودک، هر محتوایی را به خورد کودکانمان ندهند که

این مهم، حساسیت و دقت بیشتر خانواده‌ها و اولیای تربیتی را می‌طلبد.

از میان علوم و هنرهای مختلف، ادبیات بی‌تردید نقش مؤثری را در آفرینش تفکر صحیح، پرورش فکر و اندیشه و رشد منطقی و عاطفی کودک دارد.

بر این باورم که نویسنده باید ارتباط تنگاتنگی با کودک و تصورات او داشته باشد و آن چه را از کودکی خود متصور است ننویسد؛ باید ساعت‌ها پای حرف‌های کودکان بنشیند و با آن‌ها بچه‌گی کند با این باور که ادبیات کودک برای خود هویت جدا دارد.

می‌توان گفت که ادبیات کودک، بدیع‌ترین و شگفت‌ترین شیوه و ابزار آموزشی است که به رشد و پیشرفت خیال، فکر و اندیشه و اندیشه‌ورزی در کودکان کمک می‌کند. به مدد داستان‌گویی و داستان‌نویسی است که کودک در فرایند یادگیری، دنیای تازه‌ای را کشف و تجربه می‌کند. حال این داستان‌گویی می‌تواند توسط بزرگ‌سال برای کودک باشد و یا خود کودک، محور گفتن و نوشتن قرار بگیرد که خاصه در این حالت است که نقش بزرگ داستان‌ها و هم شعر، در پرورش و ظهور استعدادهای ذاتی کودکان پدیدار خواهد شد.

امید است که ادبیات کودک بیشتر از قبل در کشور ما به ظهور برسد تا دنیای پر رمز و راز و خیال‌انگیز کودکان با دنیای ژرف ادبیات پیوندی دیگرباره و دیگرگونه بخورد و در این میان شاهد کودکانی خلاق باشیم.